

רע"פ 2200/14 - יורם רוט נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2200/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: יורם רוט

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 10.3.2014, בעפ"ת 46960-12-13, שניתן על-ידי כב' השופטת ש' בן שלמה

בשם המבקש: עו"ד אשר ארבל

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטת ש' בן שלמה), בעפ"ת 46960-12-13, מיום 10.3.2014, בגדרו נדחה ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה (כב' השופט א' אנושי) (להלן: בית המשפט לתעבורה), בתת"ע 9372-10-13, מיום 12.12.2013.

2. המבקש הורשע, על יסוד הודאתו, בעבירה של נהיגה בשכרות, לפי סעיפים 62(3), 64(א)(3) ו-39א לפקודת התעבורה

[נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה). במסגרת גזר הדין, הודגשה חומרת העבירה של נהיגה בשכרות, אשר כמוה כהפעלת "מכונת מוות ניידת". לקולה, התחשב בית המשפט לתעבורה בוותק הנהיגה של המבקש ללא הרשעה דומה, הודאתו המהירה באשמה, ונסיבות העבירה. לאחר זאת, השית בית המשפט לתעבורה על המבקש את העונשים הבאים: תשלום קנס בסך 2,000 ש"ח; פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 20 חודשים; וכן 4 חודשי פסילה על תנאי למשך שלוש שנים. המבקש ערער על הכרעת הדין ועל גזר הדין לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד. בית המשפט המחוזי דחה הערעור וקבע, כי "גם התביעה וגם בית המשפט נהגו כהלכה בטרם ההרשעה".

3. בבקשה שלפניי, מלין המבקש על סדרי הדין בבתי המשפט לתעבורה, אשר מכונים בפיו "סדר דין מקוצר". לגישתו של המבקש, נדרש בית המשפט לתעבורה לספק לנאשם הנחיות והסברים, ובין היתר להעמיד את הנאשם על רמת הענישה הצפויה לו, ועל זכויותיו לקבלת ייעוץ או ייצוג משפטי. בבקשה נטען, כי זכותו של המבקש להליך הוגן נפגעה כתוצאה מכך שבית המשפט לתעבורה לא הציע לו "ברחל בתך הקטנה" למנות לעצמו סנגור, ו"לא הוסבר לו האמור בחוק לעניין משכה של הפסילה". עוד נטען, כי יש מקום לקביעת הלכה מנחה בשאלה מהם המקרים שבהם תאפשר ערכאת הערעור לנאשם לחזור בו מהודאתו.

4. הלכה מושרשת וידועה היא, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן בצמצום, ורק במקרים מיוחדים אשר כרוכה בהם שאלה משפטית רחבה או סוגיה כבדת משקל, וכן במקרים נדירים ביותר בהם מתגלה חוסר צדק כלפי המבקש או עיוות דין כלפיו (רע"פ 1704/14 סדן נ' עיריית תל אביב (13.4.2014); רע"פ 1648/14 יפרח נ' מדינת ישראל (8.4.2014); רע"פ 1623/14 גבארה נ' מדינת ישראל (1.4.2014)). לאחר שעיינתי בבקשה שלפניי, נחה דעתי כי היא איננה עומדת באמות המידה האמורות. הטענות שמפנה המבקש כנגד אופן עריכת הדיונים בבתי המשפט לתעבורה, הן טענות כוללניות, לא מבוססות, ועל כל פנים אין בהן דבר אשר מגלה טעם לפגם או עילה לקיומו של דיון בפני בית משפט זה. כמו כן, בנסיבות המקרה, לא מצאתי כי נפגעה זכותו של המבקש להליך הוגן, או לייצוג על-ידי עורך דין. לפיכך דין הבקשה להדחות.

5. למעלה מן הצורך, אתיחס בקצרה לגופו של עניין. המבקש הועמד לדין בגין עבירה של נהיגה בשכרות. פעמים רבות חזר בית משפט זה על חומרתה של נהיגה בשכרות, ועל הסכנה הממשית הכרוכה בכך לחיי אדם, והדברים ידועים (ראו, למשל, רע"פ 861/13 פנאדקה נ' מדינת ישראל (6.2.2013)). הענישה בעבירה זו צריכה להלום את חומרתה, וכאמור בגזר דינו של בית משפט השלום "מדיניות הענישה אמורה להרתיע מפני ביצוע עבירות תנועה נוספות ולהעביר מסר באמצעות ענישה מחמירה על מי שבהתנהגותו מסכן את משתמשי הדרך". בהתאם, קבע המחוקק בעבירה זו עונש מינימלי, של פסילת רישיון נהיגה למשך 24 חודשים (סעיף 39א לפקודת התעבורה).

6. על גבי טופס ההזמנה לדין, אשר הומצא למבקש, צויין "במידה ותורשע בדין, הינך צפוי לעונש הקבוע בסעיף 62 לפקודת התעבורה [...] הכל בהתאם לנסיבות". בטרם הדיון בעניינו, הציעה לו באת-כוח המשיבה לבחון את עמדתו ולשקול אפשרות "להיפגש", במקום לנהל הליך משפטי מלא, אך המבקש נמנע מלעשות כן. טענתו של המבקש בבקשה דנו, כי בשל העומס שהיה במקום הוא "לא הבין במה עסקינן", היא טענה בעלמא בלבד. לאחר מכן, ובטרם הוקרא כתב האישום, הבהיר בית המשפט למבקש את חומרת העבירה והעונש המינימלי הקבוע בחוק. גם בשלב הטיעונים לעונש מיצה המבקש את זכויותיו ופירט את טענותיו, ונראה כי טענות אלו אף השפיעו על החלטתו של בית המשפט לתעבורה לסטות לקולה מעונש המינימום הקבוע בחוק.

7. למען הסר ספק, יובהר, כי המקרה הנדון איננו נמנה על המקרים בהן נדרש בית המשפט למנות לנאשם סנגור (סעיף 15(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי); סעיף 18 לחוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995). כמו כן, חובת היידוע של נחקר, בדבר זכותו להיוועצות או לייצוג משפטי, איננה רלוונטית לענייננו. בנסיבות אלו, איננו רואה כל מקום לטענה, כי נפגעה זכותו של המבקש להליך הוגן. המבקש הודה בביצוע העבירה והורשע כדון, לאחר ניהול הליך ראוי. קשה להעלות על הדעת אפשרות, לפיה המבקש לא ידע שיש לו זכות להיות מיוצג בדיון בבית המשפט לתעבורה, וטענה מעין זו אף לא נזכרה בבקשה. המסקנה המתבקשת היא, כי המבקש בחר לייצג את עצמו בדיון, וככל שהוא סבור שפסק הדין בעניינו הושפע מכך, אין לו להלין אלא על עצמו.

8. בנוסף, לא מצאתי מקום לדון בשאלת האפשרות לחזרה מהודאה, אשר מעוגנת בסעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי. ההלכות המנחות לעניין זה, נקבעו זה מכבר בפסיקה, והמבקש לא טען, כי הוא עומד בתנאים שנקבעו לשם כך (ראו, למשל, ע"פ 5622/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 145, 151 (2004); וכן, מן העת האחרונה, ע"פ 8593/12 פלוני נ' מדינת ישראל (20.6.2013)).

9. לאור האמור, בקשת רשות הערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, כ"ד בניסן התשע"ד (24.4.2014).

שׁוֹפֵט